

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

05 серпня 2025 року

№ 19-1

Київ

Про розгляд Звіту про результати аналізу звіту Фонду державного майна України за 2024 рік у частині, що впливає на виконання державного бюджету

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України «Про Рахункову палату» розглянуто Звіт про результати аналізу звіту Фонду державного майна України за 2024 рік у частині, що впливає на виконання державного бюджету.

За підсумками обговорення Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

1. Звітування та повнота висвітлення інформації.

Звіт про роботу Фонду державного майна України та хід приватизації державного майна у 2024 році (далі – Звіт) подано Президентові України, Верховній Раді України і Кабінету Міністрів України відповідно до визначених законодавством термінів.

Звіт загалом відображає результати діяльності Фонду державного майна України (далі – Фонд, ФДМУ) та відповідає Методичним рекомендаціям щодо підготовки річного звіту та щоквартальної аналітичної довідки, затвердженим наказом Фонду від 30.10.2024 № 2497.

Водночас окремі розділи Звіту не містять аналізу окреслених проблем, причин та пропозицій щодо удосконалення діяльності Фонду. Крім того, інформації про використання бюджетних коштів за КПКВК 6611010 «Керівництво та управління у сфері державного майна» немає, що знижує рівень прозорості та інформативності документа.

2. Основні результати діяльності Фонду в частині, що впливає на виконання державного бюджету.

План надходжень до державного бюджету коштів від приватизації державного майна у 2024 році Фондом виконано. За результатами 2024 року до державного бюджету надійшло 9938,6 млн грн, що становить 247 % плану.

Велика приватизація забезпечила 6450,1 млн грн надходжень, мала приватизація у 2024 році – 3488,5 млн гривень.

Об'єкти великої приватизації відчужено загалом за ціною, що на 41 % вище за початкову, об'єкти малої приватизації – за ціною, що на 168 % вище за початкову.

Алгоритм розрахунку стартової ціни об'єктів приватизації потребує удосконалення. Низька стартова ціна в поєднанні з низьким рівнем конкуренції обумовлює ризик недоотримання бюджетом коштів від приватизації державного майна.

Від оренди державного майна до державного бюджету надійшло 836,1 млн грн, що на 4,5 % більше запланованого. Водночас надходження до державного бюджету від оренди державного майна могли бути щонайменше вдвічі більшими. Фондом надано знижки орендарям відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27 травня 2022 року № 634 «Про особливості оренди державного та комунального майна у період воєнного стану», розмір яких вимірюється ФДМУ у сумі 1265,8 млн гривень.

За 2024 рік орендарями допущена заборгованість перед державним бюджетом у сумі 409,3 млн грн, з яких 59,6 млн грн є безнадійною заборгованістю, рішення про стягнення якої виконати неможливо (відсутність майна у боржника, відсутність інформації про місцеперебування боржника, ліквідація боржника тощо). Наведене свідчить про невжиття Фондом своєчасних заходів щодо стягнення з орендарів плати за користування державним майном.

У Звіті також немає інформації щодо неповернення іншого, крім єдиних майнових комплексів, державного майна після припинення договорів оренди із сумою нарахованої неустойки в розрізі кожного договору.

За результатами господарювання у 2024 році господарські товариства, корпоративні права яких перебували у сфері управління Фонду, сплатили до державного бюджету 182 млн грн (дивідендів – 134,9 млн грн та частину чистого прибутку – 47,1 млн грн), що становить 91,2 % очікуваного обсягу надходжень. Водночас дивіденди до державного бюджету сплатили лише 10 (7 %) із 144 господарських товариств, частка держави в яких перевищує 50 %.

3. Управління державними підприємствами.

Належне затвердження фінансових планів більшості суб'єктів господарювання, що перебували у сфері управління Фонду, не забезпечено. Із 282 таких суб'єктів

господарювання ФДМУ у 2024 році затверджено фінансові плани на 2025 рік лише 90 суб'єктам господарювання (31,9 %).

Заходи для погашення заборгованості із заробітної плати на підприємствах, які перебувають у сфері управління Фонду, є недостатніми.

Станом на 31.12.2024 загальна сума заборгованості із заробітної плати у 74 суб'єктів господарювання, що перебували у сфері управління Фонду, становила 685,5 млн гривень. Фактично у 2024 році заборгованість збільшилась на 84,6 млн грн порівняно з 2023 роком (600,9 млн гривень).

Протягом 2024 року керівники підприємств за неналежне виконання своїх обов'язків, що призвело до виникнення / збільшення заборгованості із заробітної плати, Фондом як органом управління до відповідальності не притягалися.

4. Управління активами, щодо яких ухвалено судові рішення про застосування санкції.

Діяльність Фонду з управління активами, щодо яких ухвалено судові рішення про застосування санкції (далі – санкційні активи), є недостатньою, належного бухгалтерського обліку таких активів не забезпечено.

У 2024 році ФДМУ отримав в управління (зокрема, для реалізації) 570 санкційних активів, стягнених у дохід держави, що з урахуванням попередніх періодів становило 1274 активи. З 570 отриманих санкційних активів 45 розташовані на тимчасово окупованій території, щодо 457 – місцезнаходження не відомо (встановлюється).

Бухгалтерський облік санкційних активів Фонд не здійснює, що не відповідає вимогам законодавства і унеможливорює належну оцінку їх стану, вартості, ефективності управління та реалізації.

У Звіті наведено структуровану інформацію про санкційні активи, передані Фонду у 2024 році (корпоративні права, нежитлові приміщення, рухоме майно, земельні ділянки тощо). Аналогічна інформація за попередні періоди у Звіті відсутня.

Від управління та реалізації санкційних активів Фондом у 2024 році до державного бюджету перераховано 809,7 млн грн, з яких 666,8 млн грн – стягнуті грошові кошти за рішенням Вищого антикорупційного суду як санкції. Ще 142,9 млн грн надійшло від реалізації через електронну торгову систему «Прозорро.Продажі».

5. Реагування Фондом на рекомендації Рахункової палати за результатами попереднього аналізу звіту.

Фондом загалом забезпечено виконання рекомендацій Рахункової палати за результатами аналізу Звіту Фонду державного майна України за 2023 рік у частині, що впливає на виконання державного бюджету (рішення Рахункової палати від 23.07.2024 № 35-5).

З урахуванням викладеного Рахункова палата

ВИРІШИЛА:

1. Звіт про результати аналізу звіту Фонду державного майна України за 2024 рік у частині, що впливає на виконання державного бюджету (далі – Звіт про результати аналізу), затвердити.
2. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аналізу надіслати Верховній Раді України у п'ятнадцятиденний строк.
3. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аналізу у порядку інформування надіслати Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку.
4. Відомості про результати аналізу у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України.
5. Рішення Рахункової палати і Звіт про результати аналізу надіслати Фонду державного майна України та рекомендувати:
 - 5.1. З метою збільшення надходжень до державного бюджету розробити та внести в установленому порядку Кабінету Міністрів України проєкт постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 27 травня 2022 року № 634 «Про особливості оренди державного та комунального майна у період воєнного стану», які передбачатимуть диференційований підхід до застосування пільг з орендної плати залежно від регіону (термін виконання – до 31.12.2025).
 - 5.2. Розробити та затвердити внутрішній регламент щодо реєстрації права власності, оцінки та обліку отриманих санкційних активів та забезпечити їх належне відображення в бухгалтерському обліку (термін виконання – до 31.12.2025).
 - 5.3. Зареєструвати права власності за державою в особі Фонду переданих йому санкційних активів, розташованих на території, підконтрольній органам державної влади України (термін виконання – до 31.12.2025).
 - 5.4. Внести зміни до Методичних рекомендацій щодо підготовки річного звіту та щоквартальної аналітичної довідки, передбачивши висвітлення інформації про:
 - обсяги використання коштів державного бюджету за КПКВК 6611010 «Керівництво та управління у сфері державного майна»;
 - неповернене державне майно після припинення договорів оренди із сумою нарахованої неустойки;
 - передані Фонду санкційні активи з відображенням інформації за весь період з накопиченням (термін виконання – до 31.12.2025).
 - 5.5. Проаналізувати причини несвоєчасного затвердження фінансових планів та збитковості підприємств, заборгованості із заробітної та орендної

плати, зниження орендної вартості державного майна та впровадити заходи для мінімізації їх негативного впливу (термін виконання – до 31.12.2025).

6. Оприлюднити рішення Рахункової палати та Звіт про результати аналізу на офіційному вебсайті Рахункової палати.

7. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Геннадія Пліса.

Голова

Ольга ПІЩАНСЬКА